

## RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING (EU) Nr. 4/2011

med henblik på vedtagelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1905/2006 om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde

Vedtaget af Rådet den 10. december 2010

(2011/C 7 E/04)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION  
HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 209, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,

efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,

efter den almindelige lovgivningsprocedure<sup>(1)</sup>, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionens udviklingspolitik har til formål at mindske og på sigt udrydde fattigdommen.
- (2) Unionen støtter som medlem af Verdenshandelsorganisationen (WTO), at handel integreres i udviklingsstrategier, og at international handel fremmes for at bidrage til udvikling samt mindske og på sigt udrydde fattigdommen på verdensplan.
- (3) Unionen støtter gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS) i deres bestræbelser for fattigdomslempe og bæredygtig økonomisk og social udvikling og erkender betydningen af deres råvaresektorer.
- (4) Unionen støtter en gnidningsløs og gradvis integration af udviklingslandene i verdensøkonomien med sigte på bæredygtig udvikling. De vigtigste bananeksporterende AVS-stater kan blive udsat for problemer i forbindelse med ændringen af handelsordningen, navnlig som følge

af mestbegunstigelsesliberaliseringen i WTO og de bilaterale eller regionale aftaler, der er indgået eller ved at blive indgået mellem Unionen og lande i Latinamerika. Programmet for ledsageforanstaltninger for AVS-bananer (»programmet«) bør derfor indgå i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1905/2006<sup>(2)</sup>.

- (5) De finansielle støtteforanstaltninger, der skal træffes i henhold til dette program, bør sigte mod at forbedre levestandarden og -vilkårene for befolkningerne i banandyrkningsområderne, som lever af banansektorens værdikæde, navnlig mindre landbrug og enheder, og at sikre overholdelsen af arbejdsstandarderne og standarderne for sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen samt miljøstandarderne, navnlig hvad angår anvendelsen af og eksporteringen for pesticider. Foranstaltningerne bør også støtte en tilpasning og om nødvendigt inkludere en omorganisering i områder, som er afhængige af bananeksport, ved hjælp af en sektorspecifik budgetstøtte eller projektspecifikke interventioner. Foranstaltningerne bør bidrage til, at der etableres en politik for, hvordan den sociale robusthed styrkes, og til at fremme økonomisk diversificering eller investeringer i forbedring af konkurrenceevnen, hvor dette er muligt, idet der tages hensyn til resultater og erfaringer fra den særlige støtteordning for traditionelle AVS-leverandører af bananer oprettet i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 2686/94<sup>(3)</sup> og den særlige ramme for bistand (SFA) til traditionelle AVS-leverandører af bananer oprettet i overensstemmelse med Rådets forordning (EF) nr. 856/1999<sup>(4)</sup> og Kommissionens forordning (EF) nr. 1609/1999<sup>(5)</sup>. Unionen anerkender betydningen af at fremme en mere lige fordeling af indtægter fra bananproduktionen.

- (6) Programmet bør støtte tilpasningsprocessen i AVS-stater, som har eksporteret væsentlige mængder bananer til Unionen i de senere år, og som vil blive påvirket af liberaliseringen inden for rammerne af Genève-aftalen om handel med bananer<sup>(6)</sup> og af de bilaterale eller regionale aftaler, der er indgået eller ved at blive indgået mellem Unionen og lande i Latinamerika. Programmet bygger på SFA til traditionelle AVS-bananleverandører. Det er i overensstemmelse med Unionens internationale forpligtelser inden for WTO og sigter mod omstrukturering og forbedring af konkurrencedygtigheden og er dermed af midlertidig karakter med en løbetid på fire år (2010-2013).

<sup>(1)</sup> Europa-Parlamentets holdning af 21.10.2010 (endnu ikke offentliggjort i EUT) og Rådets førstebehandlingsholdning af 10.12.2010. Europa-Parlamentets holdning af ... (endnu ikke offentliggjort i EUT).

<sup>(2)</sup> EUT L 378 af 27.12.2006, s. 41.

<sup>(3)</sup> EFT L 286 af 5.11.1994, s. 1.

<sup>(4)</sup> EFT L 108 af 27.4.1999, s. 2.

<sup>(5)</sup> EFT L 190 af 23.7.1999, s. 14.

<sup>(6)</sup> EUT L 141 af 9.6.2010, s. 3.

- (7) Ifølge konklusionerne i Kommissionens meddelelse af 17. marts 2010 med titlen »Den toårige rapport om den særlige ramme for bistand til traditionelle AVS-bananleverandører« bidrog tidligere støtteprogrammer væsentligt til at opnå en forbedret kapacitet til en vellykket økonomisk diversificering, selv om den fulde indvirkning endnu ikke kan gøres op i tal, og bæredygtigheden af bananeksporten fra AVS-landene fortsat er skrøbelig.
- (8) Kommissionen har foretaget en evaluering af SFA-programmet og har ikke gennemført en konsekvensvurdering af ledsageforanstaltningerne vedrørende bananer.
- (9) Kommissionen bør sikre, at dette program koordineres effektivt med de regionale og nationale vejledende programmer, der er etableret i modtagerlandene, navnlig med hensyn til at nå økonomiske, landbrugs-mæssige, sociale og miljømæssige mål.
- (10) Næsten 2 % af verdenshandlen med bananer er certificeret af fair trade-producentorganisationer. Mindstepri-serne for fair trade fastsættes på grundlag af en udregning af de »bæredygtige produktionsomkostninger«, der fast-sættes efter en høring af de involverede parter med det formål at internalisere omkostningerne ved at leve op til rimelige sociale standarder og miljøstandarder, skabe en rimelig fortjeneste og derved gøre det muligt for produ-centerne at sikre deres indkomstmuligheder på lang sigt.
- (11) For at undgå udbytning af den lokale arbejdskraft bør de forskellige aktører i produktionskæden inden for banan-sektoren blive enige om en ligelig fordeling af indtæg-terne fra sektoren.
- (12) Forordning (EF) nr. 1905/2006 bør derfor ændres i over-ensstemmelse hermed —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

#### Artikel 1

I forordning (EF) nr. 1905/2006 foretages følgende ændringer:

- 1) Artikel 4 affattes således:

#### »Artikel 4

##### Gennemførelse af Unionens bistand

I overensstemmelse med denne forordnings overordnede formål og anvendelsesområde, mål og generelle principper gennemføres Unionens bistand på grundlag af de geografiske og tematiske programmer, der er omhandlet i artikel 5-16 og de programmer, der er omhandlet i artikel 17 og 17a.»

- 2) Følgende artikel indsættes:

#### »Artikel 17a

##### Vigtigste AVS-bananleverandørlande

1. Ledsageforanstaltningerne for bananer skal komme de AVS-bananleverandørlande, der er anført i bilag IIIa til gode. Unionens bistand til disse lande sigter mod at støtte deres tilpasningsproces efter liberaliseringen af Unionens marked for bananer inden for rammerne af WTO. Unionens bistand anvendes især til at bekæmpe fattigdom ved at forbedre levestandarden og -vilkårene for de berørte landbrugere og personer, i givet fald små bedrifter, herunder gennem at sikre overholdelse af arbejds- og sikkerhedsstandarder samt overholdelse af miljøstandarder, herunder anvendelsen af og eksponeringen for pesticider. Unionens bistand skal tage hensyn til landenes politikker og tilpasningsstrategier samt deres regionale miljø (hvad angår afstand til regionerne i Unionens yderste periferi og de oversøiske lande og territo-rier) og særlig rettes mod følgende samarbejdsområder:

- fremme konkurrenceevnen i bananeksportsektoren, hvor dette er bæredygtigt, under hensyntagen til situationen for de forskellige interessenter i kæden
- fremme den økonomiske diversificering i områder, der er afhængige af bananproduktion, hvor dette er en bære-dygtig strategi
- håndtere vidererækkende konsekvenser af tilpasningspro-cessen med mulig tilknytning til, men ikke begrænset til beskæftigelse og sociale serviceydelser, arealanvendelse og miljøgenopretning og makroøkonomisk stabilitet.

2. Kommissionen fastsætter inden for det beløbsloft, der er angivet i bilag IV maksimumsbeløbet, som er til rådighed for hvert støtteberettiget AVS-bananleverandørland, der er omhandlet i denne artikels stk. 1, på grundlag af følgende objektive og vægtede indikatorer:

- bananhandelen med Unionen
- bananeksportens betydning for økonomien i den pågæl-dende AVS-stat sammen med landets udviklingsniveau.

Fordelingskriterierne vil blive fastsat ud fra repræsentative data fra før 2010 og omfattende en periode, der ikke over-stiger fem år, og på grundlag af en undersøgelse fra Kommissionen, der evaluerer konsekvenserne for AVS-staterne af den aftale, der blev indgået inden for rammerne af WTO, samt af de bilaterale eller regionale aftaler, der er indgået eller ved at blive indgået mellem Unionen og lande i Latinamerika, som er de førende bananeksporterende lande.

3. Kommissionen vedtager i analogi med artikel 19 flerårige støttestrategier i overensstemmelse med artikel 21. Den drager omsorg for, at sådanne strategier supplerer de geografiske strategidokumenter for de pågældende lande, og sikrer ledsageforanstaltningernes midlertidige karakter.

De flerårige støttestrategier for ledsageforanstaltninger vedrørende bananer omfatter:

- a) en opdateret miljøprofil, der tager behørigt hensyn til landets banansektor og bl.a. fokuserer på pesticider
- b) oplysninger om resultater fra tidligere bananstøtteprogrammer
- c) indikatorer til evaluering af fremskridt hvad angår udbetalingsbetingelserne, i tilfælde hvor budgetstøtte vælges som finansieringsform
- d) de forventede resultater af støtten
- e) en tidsplan for støtteaktiviteterne og de forventede udbetalinger for hvert enkelt modtagerland
- f) måder til at opnå og overvåge fremskridt med hensyn til overholdelsen af Den Internationale Arbejdsorganisations internationalt anerkendte grundlæggende arbejdsstandarder og af relevante konventioner vedrørende sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen samt relevante internationalt anerkendte grundlæggende miljøstandarder.

Senest 18 måneder inden programmet for ledsageforanstaltninger for AVS-bananer udløber, foretages der en evaluering af programmet og af de berørte landes fremskridt, der indeholder anbefalinger vedrørende eventuelle foranstaltninger og disses karakter.»

3) Artikel 21 affattes således:

»Artikel 21

#### **Vedtagelse af strategidokumenter og flerårige vejledende programmer**

Strategidokumenterne og de flerårige vejledende programmer, der er omhandlet i artikel 19 og 20, samt de revisioner, der er omhandlet i artikel 19, stk. 2, og artikel 20, stk. 1, samt de i artikel 17 og 17a omhandlede ledsageforanstaltninger vedtages af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 35, stk. 2.»

4) Artikel 25, stk. 2, affattes således:

»2. Unionens bistand må i princippet ikke anvendes til at betale skatter, told og andre afgifter i modtagerlandene.«

5) Artikel 29, stk. 1, affattes således:

»1. Budgetforpligtelser indgås ved afgørelser, som Kommissionen træffer i medfør af artikel 17a, stk. 3, artikel 22, stk. 1, artikel 23, stk. 1, og artikel 26, stk. 1.«

6) Artikel 31, stk. 1, tredje afsnit, affattes således:

»Ved indkøbs- eller tilskudsftaler, der finansieres i henhold til et tematisk program, som defineret i artikel 11-16, og i henhold til programmerne i artikel 17 og 17a er deltagelse åben for alle fysiske personer, der er statsborgere i, og juridiske personer, der er etableret i et udviklingsland, som fastlagt af OECD/DAC og i bilag II, ud over de fysiske eller juridiske personer, der er støtteberettigede i henhold til det tematiske program og programmerne i artikel 17 og 17a. Kommissionen offentliggør og ajourfører bilag II i overensstemmelse med de regelmæssige revisioner, som OECD/DAC foretager af listen over bistandsmodtagere, og underretter Rådet herom.«

7) Artikel 38, stk. 1 og 2, affattes således:

»1. Det finansielle referencegrundlag for gennemførelsen af denne forordning er for perioden 2007-2013 på 17 087 mio. EUR.

2. De vejledende beløb til hvert program som omhandlet i artikel 5-10 og 11-16 samt artikel 17 og 17a er anført i bilag IV. Disse beløb er fastlagt for perioden 2007-2013.«

8) Bilag I til denne forordning indsættes som bilag IIIa.

9) Bilag IV erstattes af teksten i bilag II til denne forordning.

#### *Artikel 2*

Denne forordning træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i ...

*På Europa-Parlamentets vegne*

...

*Formand*

*På Rådets vegne*

...

*Formand*

---

## BILAG I

## »BILAG IIIa

## Vigtigste AVS-bananleverandørlande

1. Belize
2. Cameroun
3. Côte d'Ivoire
4. Dominica
5. Den Dominikanske Republik
6. Ghana
7. Jamaica
8. Saint Lucia
9. Saint Vincent og Grenadinerne
10. Surinam«

## BILAG II

## »BILAG IV

## Vejledende finansielle tildelinger for perioden 2007-2013 (mio. EUR)

|                                                                                  |        |
|----------------------------------------------------------------------------------|--------|
| I alt                                                                            | 17 087 |
| Geografiske programmer:                                                          | 10 057 |
| Latinamerika                                                                     | 2 690  |
| Asien                                                                            | 5 187  |
| Centralasien                                                                     | 719    |
| Mellemøsten                                                                      | 481    |
| Sydafrika                                                                        | 980    |
| Tematiske programmer:                                                            | 5 596  |
| Investering i mennesker                                                          | 1 060  |
| Miljø og bæredygtig forvaltning af naturressourcer                               | 804    |
| Ikke-statslige aktørers og lokale myndigheders rolle i forbindelse med udvikling | 1 639  |
| Fødevarerikkerhed                                                                | 1 709  |
| Migration og asyl                                                                | 384    |
| AVS-sukkerprotokollande                                                          | 1 244  |
| Vigtigste AVS-bananleverandørlande                                               | 190«   |

## RÅDETS BEGRUNDELSE

### I. INDLEDNING

Den 17. marts 2010 vedtog Kommissionen sit forslag til en forordning om ændring af forordning (EF) nr. 1905/2006 om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde.

Europa-Parlamentet fastlagde sin førstebehandlingsudtalelse den 21. oktober 2010.

Rådet vedtog sin førstebehandlingsholdning den 10. december 2010.

### II. FORMÅL

Disse ledsageforanstaltninger for AVS-banener (BAM) foreslås som en ændring af forordning (EF) nr. 1905/2006 om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde. Formålet med BAM-programmet er at understøtte omstruktureringen af banansektorerne i de ti vigtigste bananeksporterende AVS-stater.

EU's fælles markedsordning for bananer er flere gange blevet kritiseret i Verdenshandelsorganisationen (WTO). EU har derfor i WTO-regi forhandlet en bananaftale, der støtter færdiggørelsen af Dohaudviklingsdagsordenens landbrugsregler og hele Doharunden.

Dette vil medføre en reduktion af AVS-staternes præferencemargen, som vil kræve tilpasninger. Formålet med det foreslåede BAM-program for de vigtigste bananleverende AVS-stater er at støtte tilpasningen i områder, som er afhængige af bananeksport, med budgetstøtte eller specifikke interventioner. Foranstaltningerne skal bidrage til en tilpasning til konsekvenserne i bredere forstand (f.eks. social og miljømæssig), politikker for økonomisk diversificering eller investeringer i at forbedre konkurrenceevnen, hvor dette er en levedygtig strategi.

Foranstaltningerne skal ses som et midlertidigt program, der skal løbe i højst fire år (2010-2013). Der er hertil afsat et budget på 190 mio. EUR og de skal indføres gennem en ændring af instrumentet til finansiering af udviklingssamarbejde.

### III. ANALYSE AF RÅDETS FØRSTEBEHANDLINGSHOLDNING

Der blev tidligt i forløbet afholdt konstruktive drøftelser mellem de tre institutioner, og Rådet accepterede derefter 15 af Europa-Parlamentets førstebehandlingsændringer. Rådet finder, at disse ændringer forbedrer det oprindelige forslag, enten ved at konkretisere det, herunder navnlig præamblen, eller ved at tydeliggøre nogle af BAM-programmets indholdsmæssige aspekter.

Specielt fokuserer EU's bistand nu udtrykkelig på udryddelse af fattigdom og forbedring af leve- og arbejdsvilkårene for små landbrugere og andre berørte personer.

Desuden henviser forordningen nu til de støtteberettigede landes regionale miljø under BAM-programmet, navnlig hvor tæt de ligger på de meget afsides beliggende regioner i EU og OLT.

Rådet udtrykte også tilfredshed med Europa-Parlamentets ændringer vedrørende de miljøbeskyttelseskrav og sociale krav baseret på ILO's standarder, der skal medtages i landestøttestrategierne.

Endelig er det værd at notere, at teksten nu indeholder bestemmelser om en evaluering af BAM-programmet 18 måneder inden udløbet, i forbindelse med hvilken der bliver lejlighed til at fremsætte passende henstillinger.

Rådet har imidlertid ikke kunnet acceptere de ændringer, som Europa-Parlamentet har vedtaget om at anvende proceduren med delegerede retsakter (artikel 290 i TEUF) på vedtagelsen af flerårige samarbejdsprogrammer og strategidokumenter. Efter Rådets opfattelse er flerårige samarbejdsprogrammer ikke juridisk bindende retsakter, og de er derfor ikke almen gyldige retsakter, der supplerer eller ændrer basisretsakten. De er gennemførelsesforanstaltninger som omhandlet i artikel 291 i TEUF.

#### IV. KONKLUSION

Rådet har med henblik på hurtigt at opnå enighed om ændringen af forordningen optaget substansforhandlinger med Europa-Parlamentet med bistand fra Kommissionen. Forhandlingerne har ført til en høj grad af konsensus om de væsentlige elementer i teksten, som vedrører selve BAM-programmet.

Selv om Kommissionens forslag ikke indeholdt væsentlige elementer, der var problematiske for Rådet, har Rådet gjort en særlig indsats for at tage hensyn til en række af Europa-Parlamentets betænkeligheder vedrørende anvendelsen af den ændrede forordning.

Rådet finder, at dets førstebehandlingsholdning er et afbalanceret kompromis, og opfordrer Europa-Parlamentet til at acceptere denne tekst, så forordningen kan træde i kraft i 2010. Dermed vil de bevillinger, der allerede er opført på 2010-budgettet, ikke gå tabt. Rådet har udtrykt alvorlig bekymring over, at hvis det ikke lykkes at opnå enighed inden udgangen af 2010, vil det kunne hindre indgåelsen af den længe ventede handelsaftale om bananer i WTO.

---